



V Bruselu dne 20.5.2020
COM(2020) 525 final

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k národnímu programu reforem Slovenska na rok 2020 a stanovisko Rady k programu stability Slovenska z roku 2020

Doporučení pro

DOPORUČENÍ RADY

k národnímu programu reforem Slovenska na rok 2020 a stanovisko Rady k programu stability Slovenska z roku 2020

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik¹, a zejména na čl. 5 odst. 2 uvedeného nařízení,

s ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu,

s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu,

s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Dne 17. prosince 2019 přijala Komise roční strategii pro udržitelný růst, jež zahájila evropský semestr koordinace hospodářských politik pro rok 2020. Náležitě přitom zohlednila evropský pilíř sociálních práv vyhlášený Evropským parlamentem, Radou a Komisí dne 17. listopadu 2017. Dne 17. prosince 2019 přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 taktéž zprávu mechanismu varování, ve které není Slovensko uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude proveden hloubkový přezkum. Téhož dne přijala Komise rovněž doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny.
- (2) Dne 26. února 2020 byla zveřejněna zpráva o Slovensku² pro rok 2020. V této zprávě byl posouzen pokrok, jež Slovensko učinilo v plnění jemu určených doporučení přijatých Radou dne 9. července 2019³, v přijímání opatření v návaznosti na doporučení přijatá v předchozích letech a v plnění národních cílů v rámci strategie Evropa 2020.
- (3) Dne 11. března 2020 Světová zdravotnická organizace oficiálně prohlásila šíření onemocnění COVID-19 za globální pandemii. Jedná se o závažné ohrožení veřejného

¹ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

² SWD(2020) 524 final.

³ Úř. věst. C 301, 5.9.2019, s. 117.

zdraví, které se dotýká občanů, společnosti i hospodářství. Pandemie vytváří značný tlak na vnitrostátní systémy zdravotní péče, narušuje globální dodavatelské řetězce, způsobuje volatilitu na finančních trzích, vyvolává šoky ve spotřebitelské poptávce a negativně poznamenává celou řadu odvětví. Ohrožuje pracovní místa a příjmy lidí a podnikání společností. Pandemie vyvolala velký hospodářský otřes, který už v Evropské unii zanechává vážné následky. Dne 13. března 2020 přijala Komise sdělení⁴, v němž vyzvala ke koordinované hospodářské reakci na tuto krizi se zapojením všech aktérů na vnitrostátní úrovni a na úrovni Unie.

- (4) Několik členských států vyhlásilo nouzový stav nebo zavedlo mimořádná opatření. Veškerá mimořádná opatření by měla být striktně přiměřená, nezbytná, časově omezená a v souladu s evropskými a mezinárodními standardy. Měla by podléhat demokratickému dohledu a nezávislému soudnímu přezkumu.
- (5) Dne 20. března 2020 přijala Komise sdělení o aktivaci obecné únikové doložky Paktu o stabilitě a růstu⁵. Tato doložka stanovená v čl. 5 odst. 1, čl. 6 odst. 3, čl. 9 odst. 1 a čl. 10 odst. 3 nařízení (ES) č. 1466/97 a v čl. 3 odst. 5 a čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 1467/97 usnadňuje koordinaci rozpočtových politik v dobách závažného hospodářského útlumu. Komise ve svém sdělení Radě předestřela svůj názor, že vzhledem k očekávanému závažnému hospodářskému útlumu v důsledku rozšíření onemocnění COVID-19 připouští stávající podmínky aktivaci doložky. Hodnocení Komise odsouhlasili 23. března 2020 ministři financí členských států. Aktivace obecné únikové doložky umožňuje dočasně se odchýlit od postupu korekce k dosažení střednědobého rozpočtového cíle, pokud to neohrozí udržitelnost veřejných financí ve střednědobém horizontu. Pokud jde o nápravnou složku, může Rada na doporučení Komise rovněž rozhodnout o přijetí revidované fiskální trajektorie. Obecná úniková doložka nicméně nepozastavuje postupy v rámci Paktu o stabilitě a růstu. Členským státům dovoluje odchýlit se od rozpočtových požadavků, které by se uplatňovaly za normálních okolností, a Komisi a Radě umožňuje provádět v rámci paktu nezbytná opatření pro koordinaci politik.
- (6) Je zapotřebí nepřetržitě jednat, aby se šíření pandemie omezilo a tlumilo, aby se posílila odolnost vnitrostátních systémů zdravotní péče, aby se zmírnily socioekonomické důsledky prostřednictvím podpůrných opatření pro podniky a domácnosti a aby se zajistily adekvátní zdravotní a bezpečnostní podmínky na pracovištích s výhledem na obnovení ekonomické aktivity. Unie by měla plně využívat rozličné nástroje, které má k dispozici, aby podpořila úsilí členských států v těchto oblastech. Členské státy a Unie by současně měly společně pracovat na přípravě opatření, která jsou nutná pro návrat k normálnímu fungování naší společnosti a ekonomik a k udržitelnému růstu, přičemž do těchto opatření by měly mimo jiné začlenit zelenou a digitální transformaci a promítnout veškeré poučení z krize.
- (7) Krize způsobená pandemií COVID-19 poukázala na flexibilitu, kterou jednotný trh nabízí k přizpůsobení se mimořádným situacím. Aby se však zajistil rychlý a plynulý přechod k fázi oživení a k volnému pohybu zboží, služeb a pracovníků, musí být hned, jak přestanou být nezbytná, zrušena mimořádná opatření, jež brání normálnímu fungování tohoto trhu. Ze stávající krize vyplynulo, že jsou zapotřebí pohotovostní plány ve zdravotnictví, zahrnující zejména lepší nákupní strategie, diverzifikované dodavatelské řetězce a strategické rezervy základního vybavení. Jedná se o zásadní faktory pro vypracování rozsáhlejších pohotovostních plánů.

⁴ COM(2020) 112 final.

⁵ COM(2020) 123 final.

- (8) Normotvůrce Unie již změnil příslušné legislativní rámce⁶ tak, aby členské státy mohly mobilizovat veškeré nevyužité zdroje z evropských strukturálních a investičních fondů a řešit tak mimořádné dopady pandemie COVID-19. Tyto změny zajistí další flexibilitu a také zjednodušené a efektivnější postupy. Aby se zmírnily tlaky v oblasti peněžních toků, mohou členské státy v účetním období 2020–2021 rovněž využít 100% míru spolufinancování z rozpočtu Unie. Slovensko se vyzývá, aby těchto možností plně využívalo a jejich prostřednictvím pomáhalo jednotlivcům a odvětvím, kterých se zmíněné problémy dotýkají nejvíce.
- (9) Je pravděpodobné, že socioekonomické důsledky pandemie se projeví nerovnoměrně napříč regiony, a to kvůli rozdílným modelům specializace a rozdílům v infrastruktuře. To s sebou nese značné riziko prohloubení se regionálních rozdílů na Slovensku, zejména mezi hlavním městem a západním Slovenskem na jedné straně a východním a jihovýchodním Slovenskem na straně druhé. Jelikož kromě výše uvedeného hrozí i dočasné narušení procesu konvergence mezi členskými státy, vyžaduje současná situace cílené politické reakce.
- (10) Dne 18. května 2020 předložilo Slovensko svůj národní program reforem na rok 2020 a svůj program stability z roku 2020. Vzhledem k jejich provázanosti byly oba programy posuzovány současně.
- (11) Na Slovensko se v současné době vztahuje preventivní složka Paktu o stabilitě a růstu.
- (12) Dne 13. července 2018 Rada Slovensku doporučila zajistit, aby nominální míra růstu čistých primárních výdajů vládních institucí⁷ nepřekročila v roce 2019 hodnotu 4,1 % HDP, což odpovídá roční strukturální korekci ve výši 0,5 % HDP. Celkové posouzení Komise potvrzuje významnou odchylku od doporučeného postupu korekce k dosažení střednědobého strukturálního cíle v roce 2019 a v letech 2018 a 2019 dohromady. Vzhledem k aktivaci obecné únikové doložky však nejsou další kroky v rámci postupu při významné odchylce pro Slovensko opodstatněné.
- (13) Ve svém programu stability z roku 2020 plánuje vláda zhoršení celkového salda ze schodku ve výši 1,3 % HDP v roce 2019 na schodek ve výši 8,4 % HDP v roce 2020. Schodek by se měl v roce 2021 snížit na 4,9 % HDP, v roce 2022 na 3,7 % HDP a do roku 2023 by měl dosáhnout 2,9 % HDP. Podle programu stability z roku 2020 se očekává, že se poměr veřejného dluhu k HDP poté, co se v roce 2019 snížil na 48 % HDP, zvýší v roce 2020 na 61,2 %. Makroekonomický a fiskální výhled ovlivňuje vysoká nejistota spojená s pandemií COVID-19.
- (14) Slovensko v reakci na pandemii COVID-19 a v rámci koordinovaného přístupu Unie přijalo rozpočtová opatření, aby zvýšilo kapacitu systému zdravotní péče, zabránilo

⁶ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/460 ze dne 30. března 2020, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013 a (EU) č. 508/2014, pokud jde o specifická opatření pro aktivaci investic do systémů zdravotní péče členských států a do jiných odvětví jejich ekonomik v reakci na šíření onemocnění COVID-19 (investiční iniciativa pro reakci na koronavirus), (Úř. věst. L 99, 31.3.2020, s. 5), a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/558 ze dne 23. dubna 2020, kterým se mění nařízení (EU) č. 1301/2013 a (EU) č. 1303/2013, pokud jde o specifická opatření k zajištění mimořádné flexibility pro využití evropských strukturálních a investičních fondů v reakci na rozšíření onemocnění COVID-19 (Úř. věst. L 130, 24.4.2020, s. 1).

⁷ Čisté primární výdaje vládních institucí se skládají z celkových výdajů vládních institucí bez úrokových nákladů, výdajů na programy Unie, které jsou plně kompenzovány příjmy z prostředků Unie, a nediskrečních změn výdajů na podporu v nezaměstnanosti. Vnitrostátně financovaná tvorba hrubého fixního kapitálu je rozložena do čtyřletého období. Zohledněna jsou diskreční opatření na straně příjmů nebo zvýšení příjmů stanovená právními předpisy. Jednorázová opatření na straně příjmů i výdajů jsou kompenzována.

šíření pandemie a poskytlo pomoc osobám a odvětvím, které byly zasaženy nejvíce. Podle programu stability z roku 2020 dosáhla tato rozpočtová opatření výše 2,6 % HDP. Opatření zahrnují náhradu mzdy pro zaměstnance, podporu pro osoby samostatně výdělečně činné, režimy nemocenského a ošetřovného a nákup zdravotnického zboží v souvislosti s pandemií COVID-19. Slovensko navíc oznámilo opatření, která přestože nemají přímý dopad na rozpočet, přispějí k podpoře likvidity pro podniky a která program stability z roku 2020 odhaduje na 3 % HDP. Tato opatření zahrnují odklad daní z příjmů a příspěvků na sociální zabezpečení v případě, že se příjmy snížily o více než 40 % (1,4 % HDP), a úrokové záruky (1,6 % HDP). Opatření, která Slovensko přijalo, jsou celkově v souladu s pokyny stanovenými ve sdělení Komise o koordinované ekonomické reakci na koronavirovou nákazu COVID-19. Plné provedení těchto opatření a následné přeorientování fiskálních politik směrem k dosažení obezřetných střednědobých fiskálních pozic, pokud to hospodářské podmínky dovolí, přispěje k zachování fiskální udržitelnosti ve střednědobém horizontu.

- (15) Na základě prognózy Komise z jara 2020 se za předpokladu nezměněné politiky očekává, že saldo veřejných financí Slovenska dosáhne v roce 2020 $-8,5$ % HDP a v roce 2021 $-4,2$ % HDP. Míra zadlužení v letech 2020 a 2021 zůstane podle prognózy pod 60 % HDP.
- (16) Dne 20. května 2020 vydala Komise zprávu vypracovanou v souladu s čl. 126 odst. 3 Smlouvy z důvodu plánovaného porušení referenční hodnoty schodku ve výši 3 % HDP v roce 2020 ze strany Slovenska. Celkově z analýzy vyplývá, že kritérium schodku stanovené ve Smlouvě a v nařízení (ES) č. 1467/97 není splněno.
- (17) V reakci na rozšíření onemocnění COVID-19 přijalo Slovensko rychlá a bezprecedentní opatření k zastavení šíření tohoto viru. Poté, co byl 6. března 2020 zaregistrován první případ, vyhlásilo od 12. března 2020 nouzový stav a zavedlo přísná opatření k omezení fyzického kontaktu, karanténní a hygienická pravidla a cestovní omezení. Byly uzavřeny obchody a byla zastavena výroba v důležitých hospodářských odvětvích na dobu několika týdnů, dokud vláda nezačala od konce dubna 2020 omezení postupně uvolňovat. V důsledku toho se očekává, že v roce 2020 se ekonomika Slovenska dostane do hluboké recese, jelikož utrpí soukromá spotřeba, investice a obchod. Předpokládá se, že v roce 2020 dojde k prudkému poklesu o 6,7 %, a očekává se, že míra nezaměstnanosti dosáhne v témže roce 8,8 %, a to oproti 5,8 % v roce 2019. Slovensko reagovalo několika soubory opatření na zmírnění nepříznivých dopadů krize, mimo jiné přerozdělením 1,2 miliardy EUR nevyužitých prostředků z fondů politiky soudržnosti. Opatření zahrnují režimy zkrácené pracovní doby s náhradou mzdy, podporu příjmů zaměstnanců prostřednictvím nemocenského a ošetřovného a poskytování podpory osobám samostatně výdělečně činným, která jim má kompenzovat ztrátu příjmů. Další opatření na podporu likvidity společností a osob samostatně výdělečně činných zahrnují bankovní úvěry, odklady daní a odklad příspěvků na sociální zabezpečení, jakož i poskytování bankovních záruk a příznivých úrokových režimů. Režim úvěrů pro malé a střední podniky s původně přidělenými 38 miliony EUR bude rozšířen o 330 milionů EUR z nevyužitých fondů Unie a o 500 milionů EUR z vnitrostátního režimu. Mezi další opatření patří přerušování daňových auditů a povinnosti uhradit daňové zálohy a odklad platby nájemného pro společnosti a jednotlivce.
- (18) Pandemie COVID-19 zvýšila důležitost toho, aby Slovensko pokračovalo v řešení strukturálních problémů v systému zdravotní péče. Jsou zapotřebí další investice, aby se zvýšila jeho odolnost, zmírnil nedostatek zdravotnických pracovníků a zajistily

odpovídající dodávky klíčového zdravotnického materiálu i příslušná infrastruktura. Souběžně s úsilím o zajištění dostatečného počtu zdravotnických pracovníků do budoucna by mohly účinné politiky snížit zeměpisné rozdíly v dostupnosti lékařů a zajistit přístup k péči pro všechny obyvatele. Klíčem ke zvýšení kvality a nákladové efektivnosti zdravotnických služeb jsou modernizace nemocniční sítě a řešení strukturálního podfinancování veřejných nemocnic. Je třeba posílit poskytování primární péče, aby se snížil tlak na nemocnice a zlepšilo se zvládání chronických onemocnění, a to spolu se zvýšenou koordinací různých úrovní a typů péče. Důvodem k obavám je zejména nedostatečný přístup ke kvalitní a cenově dostupné dlouhodobé péči v důsledku obecného podfinancování komunitních a domácích pečovatelských služeb, roztržitého řízení a nedostatečné systematické koordinace sociálních a zdravotnických služeb.

- (19) Krize COVID-19 zdůraznila již dříve existující sociální problémy na Slovensku. Vznikla tak naléhavá potřeba poskytnout pracovníkům přiměřenou náhradu příjmu, a to v úzké spolupráci se sociálními partnery. Aby se zmírnil dopad krize na zaměstnanost, byly za pomoci z fondů Unie aktivovány režimy zkrácené pracovní doby. Podle prognózy Komise se očekává, že nezaměstnanost v roce 2020 vzroste na 8,8 % a v roce 2021 opět poklesne na 7,1 %. Navzdory určitému uvolnění v roce 2018 se systém dávek v nezaměstnanosti na Slovensku vyznačuje přísnými požadavky na způsobilost, poměrně krátkou dobou trvání dávek (zpravidla šest měsíců, s malým prodloužením během krize) a nízkým náhradovým poměrem pro příjemce. Některé skupiny jsou v důsledku krize obzvláště zranitelné a mohou mít omezený přístup k sociální ochraně a k pečovatelským službám, včetně marginalizovaných romských komunit, které často také nemají přístup k základním službám, starších osob a osob s nízkou kvalifikací.
- (20) Krize prohloubila potřebu rozvíjet digitální dovednosti obyvatel, včetně dovedností učitelů, jakož i potřebu rozšířit širokopásmové připojení, neboť mnoho žáků stále nemá připojení k internetu nebo nemá další podmínky k domácímu studiu, zejména v marginalizovaných romských komunitách. Stále přetrvávají problémy, pokud jde o rovný přístup ke kvalitnímu a inkluzivnímu vzdělávání, neboť úroveň základních dovedností a obecné výsledky studentů jsou silně ovlivněny jejich socioekonomickým zázemím. Existují výrazné rozdíly ve výsledcích mezi jednotlivými školami i mezi regiony, což se odráží také ve vysoké míře osob předčasně opouštějících vzdělávací systém, zejména na východním Slovensku. Atraktivita učitelského povolání a kvalita počátečního vzdělávání učitelů zůstávají na nízké úrovni. Kromě toho je míra zapojení dětí do předškolního vzdělávání a péče, zejména u dětí mladších tří let, nejnižší v EU, což má další negativní dopad na výsledky vzdělávání.
- (21) Kvůli krizi COVID-19 se na Slovensku stalo neodkladnou prioritou rychlé zavedení podpory likvidity pro podniky, a to prostřednictvím dobře zacílených úvěrů a záruk se zaměřením na malé a střední podniky a s využitím nové flexibility, kterou poskytuje dočasný rámec státní podpory na posílení ekonomiky, a přerozdělení finančních prostředků z fondů soudržnosti. Rychlé poskytnutí úvěrů ze strany zprostředkovatelů a jejich využití podniky mohou pomoci zajistit přiměřené záruky proti rizikům kombinované s nízkými úrokovými sazbami a dlouhými dobami splatnosti. V procesu koncipování a provádění těchto opatření je třeba zohlednit odolnost bankovního sektoru. Zmírnit krátkodobé omezení likvidity pro malé a střední podniky a osoby samostatně výdělečně činné mohou dále pomoci odložené platby daní a příspěvků na sociální zabezpečení. Prioritou Slovenska ve střednědobém horizontu jsou i nadále boj proti daňovým únikům a lepší dodržování daňových předpisů, které jsou prostředkem

k zajištění udržitelnosti veřejných financí, podporují rovné podmínky pro všechny a usnadňují hospodářské oživení. Pro zajištění funkční rovnováhy peněžních toků pro malé a střední podniky je důležité, aby bylo veřejným orgánům na všech úrovních i společně uloženo urychlit platby faktur jejich dodavatelům.

- (22) Podpora příznivého podnikatelského prostředí a zlepšování kvality veřejných služeb mají zásadní význam pro oživení a pro vytvoření příznivějšího investičního prostředí. Pro zajištění účinnosti opatření, jejichž cílem je hospodářské oživení, je důležité snížit zbytečnou administrativní zátěž a zjednodušit postupy, a to i prostřednictvím efektivního využití jednotných kontaktních míst pro podniky. Celková efektivita slovenských veřejných institucí a správních orgánů zůstává nízká. Lze ji zlepšit další digitalizací, lepší koordinací a plánováním digitální infrastruktury a vývojem softwaru. Další reformní úsilí by mohlo zlepšit koordinaci tvorby politik a tvorbu právních předpisů a zajistit vysokou výkonnost veřejné služby a řízení lidských zdrojů. V zájmu posílení odolnosti ekonomiky by Slovensko mohlo zvýšit inovační kapacitu podniků, zejména malých a středních, pokud by vyřešilo roztříštěnou správu ekosystému výzkumu a inovací. Lepší spolupráce mezi podniky, výzkumem, akademickou obcí a veřejným sektorem může podpořit sdílení znalostí a dovedností a pomoci společně inovovat a rozvíjet nové pracovní a výrobní dovednosti.
- (23) Pro podporu hospodářského oživení bude důležité předsunout veřejné investiční projekty ve vyšší fázi připravenosti a podpořit soukromé investice, mimo jiné relevantními reformami. Aby se méně rozvinutým regionům na Slovensku umožnilo dohnat vývoj a aby se mohly stát více znalostními, konkurenceschopnými a produktivními, je třeba více strategických investic zaměřených zejména na rozvoj infrastruktury, včetně digitálních a dalších klíčových služeb, a na zlepšení dopravních sítí. Šíření nákazy COVID-19 zdůraznilo již dříve existující mezery v digitální infrastruktuře. Rozšíření širokopásmového pokrytí a rychlosti umožní rovnější a lepší přístup k internetu. Slovensko by mohlo zlepšit vzdělávací systém a trh práce, pokud bude usilovat o vybavení obyvatelstva lepšími dovednostmi, které si vyžaduje měnící se ekonomika i společnost, mimo jiné prostřednictvím celoživotního učení, silnější spolupráce mezi podniky a vzdělávacími zařízeními na všech úrovních a lepšího propojení programů odborné přípravy a rekvalifikace se současnými a budoucími potřebami trhu práce.
- (24) Obnova hospodářského růstu bude v nadcházejících letech vyžadovat politické úsilí a cílené investice, aby Slovensko mohlo využít příležitosti k vytvoření udržitelnější ekonomiky s vyšší přidanou hodnotou. Toto úsilí by mělo zohlednit regionální rozdíly. Mezi prioritní oblasti v rámci dalšího úsilí, které byly uvedeny ve slovenském vnitrostátním plánu v oblasti energetiky a klimatu, patří snížení energetické náročnosti průmyslu, podpora energeticky účinných řešení zejména pro domácnosti a investice do energie z obnovitelných zdrojů. Podíl energie z obnovitelných zdrojů na dodávkách energie by mohlo pomoci zvýšit příznivější regulační prostředí. Slovensko by mělo urychlit provádění akčního plánu na transformaci regionu Horná Nitra, přeměrovat prostředky na řešení vhodná pro celý region a využít příležitosti k urychlení postupného ukončování těžby uhlí. Snížení znečištění ovzduší způsobeného spalováním pevného paliva a zvýšením emisí z dopravy, zlepšení systému nakládání s odpady pomocí inovativních řešení v oblasti sběru a zpracování, dokončení vodovodních sítí a kanalizace pro řešení hygienických problémů, podpora projektů inteligentních sítí a orientace průmyslu směrem ke klimaticky neutrálnímu a oběhovému hospodářství mohou přispět k tomu, aby se Slovensko dostalo na cestu udržitelného hospodářského růstu. Programování Fondu pro spravedlivou transformaci

na období 2021–2027 by Slovensku mohlo pomoci řešit některé z problémů, které s sebou nese přechod ke klimaticky neutrální ekonomice, zejména v oblastech, které jsou zmiňovány v příloze D zprávy o Slovensku⁸. To by Slovensku umožnilo tento fond optimálně využít.

- (25) Nové trendy v mezinárodní organizované trestné činnosti, včetně zneužívání právních subjektů pro účely praní peněz, vyvíjejí tlak na Slovensko, aby modernizovalo svůj rámec pro boj proti praní peněz, a předcházelo tak hospodářské trestné činnosti a bojovalo proti ní. Chápání těchto rizik je i nadále nízké, a to i přes ambiciózní vládní plány zaměřené na posílení prevence, vyšetřování a stíhání případů praní peněz. Účinnost dohledu nad odborníky zapojenými do zakládání společností snižují omezené lidské zdroje a nedostatečná odborná příprava. Opatření přijatá v rámci vládního akčního plánu dosud neposkytla nástroje pro účinné odhalování a stíhání trestných činů souvisejících s praním peněz a konfiskací majetku.
- (26) Zatímco aktuální doporučení se zaměřují na řešení socioekonomických dopadů pandemie a na usnadnění hospodářského oživení, doporučení pro jednotlivé země z roku 2019, která Rada přijala dne 9. července 2019, se rovněž zabývala reformami, které jsou nezbytné pro řešení střednědobých a dlouhodobých strukturálních problémů. Daná doporučení jsou stále relevantní a během příštího ročního cyklu evropského semestru budou dále sledována. Uvedené platí i pro doporučení týkající se investičních hospodářských politik. Posledně zmiňovaná doporučení by měla být zohledněna při strategickém programování fondů politiky soudržnosti v období po roce 2020, mimo jiné i při přijímání zmírňujících opatření a strategií pro ukončování mimořádných opatření ve spojitosti s aktuální krizí.
- (27) Slovensko by mělo pokračovat v plnění svého závazku a zabývat se konkrétními obavami ohledně celkové integrity svého systému soudnictví, neboť je pravděpodobné, že narušují důvěru v jeho účinné fungování. Pokrok při provádění reform v boji proti korupci zůstává na Slovensku omezený. Stále se čeká na řadu reform souvisejících s předcházením korupci nebo na jejich provádění, včetně pravidel týkajících se lobbování, darů, neslučitelností a kontaktů se třetími stranami při rozhodování a ochrany oznamovatelů. Ačkoli statistické údaje o trestných činech kolísají, počet případů korupce vysoce postavených osob, které jsou předmětem vyšetřování, zůstává nízký, i když úsilí o postih právnických osob vykazuje určitý pokrok.
- (28) Evropský semestr poskytuje rámec pro průběžné koordinování hospodářské politiky a politiky zaměstnanosti v Unii, které může přispět k udržitelné ekonomice. Členské státy ve svých národních programech reform na rok 2020 bilancují pokrok, pokud jde o plnění cílů udržitelného rozvoje OSN. Zajistí-li Slovensko plné provedení níže uvedených doporučení, přispěje k pokroku v plnění cílů udržitelného rozvoje a ke společnému úsilí o konkurenceschopnou udržitelnost v Unii.
- (29) Pro rychlé zotavení z hospodářského dopadu pandemie COVID-19 je zásadně důležitá úzká koordinace mezi ekonomikami v hospodářské a měnové unii. Jakožto členský stát, jehož měnou je euro, a s ohledem na politické pokyny Euroskupiny by mělo Slovensko zajistit, aby jeho politiky zůstaly v souladu s doporučeními pro eurozónu a byly i nadále koordinovány s politikami ostatních členských států eurozóny.
- (30) V kontextu evropského semestru 2020 provedla Komise komplexní analýzu hospodářské politiky Slovenska, kterou zveřejnila ve své zprávě o této zemi pro rok

⁸

SWD(2020) 524 final.

2020. Posoudila také program stability z roku 2020 a národní program reforem na rok 2020, jakož i opatření přijatá v návaznosti na doporučení, která byla Slovensku adresována v předchozích letech. Vzala v úvahu nejen jejich význam pro udržitelnou fiskální a sociálně-ekonomickou politiku na Slovensku, ale také jejich soulad s pravidly a pokyny Unie, neboť celkovou správu ekonomických záležitostí v Unii je třeba posílit tím, že do rozhodování členských států v budoucnu budou zahrnuty vstupy na úrovni Unie.

- (31) Ve světle tohoto posouzení přezkoumala Rada program stability z roku 2020 a její stanovisko⁹ je promítnuto zejména do níže uvedeného doporučení č. 1,

DOPORUČUJE Slovensku v letech 2020 a 2021:

1. V souladu s obecnou únikovou doložkou přijmout veškerá nutná opatření k účinnému řešení pandemie, k udržení ekonomiky a k podpoře následného oživení. Pokud to hospodářské podmínky dovolí, provádět fiskální politiky zaměřené na dosažení obezřetných střednědobých fiskálních pozic a na zajištění udržitelnosti dluhu a současně zvýšit investice. Posílit odolnost systému zdravotní péče v oblasti zdravotnických pracovníků, klíčového zdravotnického materiálu a infrastruktury. Zlepšit poskytování primární péče a koordinaci mezi jednotlivými druhy péče.
2. Zajistit odpovídající náhradu příjmů a přístup k sociální ochraně a základním službám pro všechny. Posílit digitální dovednosti. Zajistit rovný přístup ke kvalitnímu vzdělávání.
3. Účinně provádět opatření k zajištění likvidity pro malé a střední podniky a osoby samostatně výdělečně činné. Odstranit rozdíly v digitální infrastruktuře. Předsunout veřejné investiční projekty ve vyšší fázi připravenosti a podpořit soukromé investice na podporu hospodářského oživení. Zaměřit investice na zelenou a digitální transformaci, zejména na čistou a účinnou výrobu a využívání energie a zdrojů, udržitelnou veřejnou dopravu a nakládání s odpady.
4. Zajistit efektivní prosazování pravidel pro boj proti praní peněz a účinný dohled nad těmito pravidly. Zajistit příznivé podnikatelské prostředí a kvalitní veřejné služby prostřednictvím posílené koordinace a tvorby politik. Zabývat se obavami ohledně integrity soudního systému.

V Bruselu dne

*Za Radu
předseda/předsedkyně*

⁹ Podle čl. 5 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 1466/97.